

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД „ЛУГАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА”

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

курсів підвищення кваліфікації вчителів

початкових класів

«Інноваційна діяльність вчителя початкових класів в умовах сучасного
освітнього закладу»

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ
УНІВЕРСИТЕТУ

Голова вченої ради

В.С. Курило

(протокол № 3 від 30.10.2020 р.)

Освітня професійна програма
вводиться в дію з 1 січня 2021 р.

Ректор _____ С.В. Савченко
(наказ № 156-ОД від 30.10.2020 р.)

Старобільськ – 2020

**Освітню програму курсів підвищення кваліфікації
вчителів початкових класів
затверджено
на засіданні кафедри
дошкільної та початкової освіти
Протокол №4 від 19.10.2020 р.**

Завідувач кафедри **Бадер С.О.**

ПЕРЕДМОВА

Освітню програму розроблено робочою групою кафедри Дошкільної та початкової освіти у складі:

1. **Варяниця Людмила Олександрівна**, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри дошкільної та початкової освіти (e-mail: luda.varaniza@gmail.com)

Реформування системи освіти, її інтеграція в освітній європейський простір, формування професійної компетентності вчителя у реалізації освітніх завдань, упровадження новітніх педагогічних розробок світової та вітчизняної передового досвіду в організації навчально-виховного процесу освітнього закладу вимагає оновлення й форм підвищення кваліфікації педагогічних кадрів.

Пропонована освітня програма «Інноваційна діяльність вчителя початкових класів в умовах сучасного освітнього закладу» базується на основі компетентнісного підходу з урахуванням принципів системності, цілісності, технологічності та варіативності, подана у взаємозв'язку цільового, змістового, технологічного та контрольно-аналітичного компонентів.

Програма підвищення кваліфікації учителів початкових класів «Інноваційна діяльність вчителя початкових класів в умовах сучасного освітнього закладу» розроблена в ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» на основі таких державних актів та законів: закону України «Про освіту»; закону України «Про вищу освіту»; закону України «Про повну загальну середню освіту»; національної доктрини розвитку освіти; Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти; Державного стандарту початкової освіти; Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року; типового положення про атестацію педагогічних працівників України; Концепції загальної середньої освіти (12-річна школа).

Характеристика освітньої програми:

<i>Кількість кредитів ECTS</i>	5.0 кредитів ECTS (150 годин)
<i>Кожен модуль складається</i>	1 кредит ECTS (30 годин)
<i>Загальна кількість модулів</i>	5
<i>Форма навчання</i>	Заочно-дистанційна

Мета програми: підвищення рівня професійної компетентності вчителя початкових класів як умотивованого, фахового спеціаліста, носія рефлексивної культури, готового до

впровадження інноваційних концептуальних підходів і технологій в освітній процес.

Завдання:

- формування готовності вчителів початкових класів до реалізації стратегічних цілей модернізації початкової освіти, розбудови Нової української школи в умовах соціокультурних викликів ХХІ століття, інтеграції у світовий освітній простір;
- підвищення рівня теоретико-методологічної підготовки до роботи в умовах Нової української школи;
- опанування новітніми освітніми технологіями, як необхідні для сталого розвитку системи початкової освіти;
- вдосконалення навичок рефлексії та самоосвітньої діяльності засобами сучасних ІКТ; формування потреб у постійній самоосвітній діяльності;
- підвищення загальнокультурного рівня.

Програмні результати навчання

Знання:

- знати основні ознаки людино зорієнтовано дизайну;
- знати сутнісні характеристики креативного та дизайн-мислення;
- знати теоретичні основи технології розвитку креативності;
- знати теоретичні основи технології дизайн-мислення;
- знати основні етапи технології дизайн-мислення;
- знати методи роботи на кожному етапі технології дизайн-мислення;
- знати особливості організації різних моделей дистанційного навчання;
- знати структуру уроку-дистанційного навчання;
- знати основні принципи STEAM-освіти;
- знати методiku організації STEAM-урока та STEAM-проєкта;
- знати теоретичні основи емоційного інтелекту;
- знати форми та методи розвитку емоційного інтелекту

Уміння:

- уміти будувати уроки з використанням методів креативного розвитку;
- використовувати методи креативного розвитку на різних уроках початкової школи;
- уміти будувати онлайн-уроки з використання різних онлайн-додатків;
- уміти користуватися популярними онлайн-додатками з розробки дидактичних матеріалів;
- уміти планувати та організовувати STEAM-проєкти в початковій школі;
- використовувати прийоми дизайн-мислення у професійній діяльності.

Модулі освітньої програми

№ з/п	Назва модуля, теми	Загальна кількість годин	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
Модуль 1. Теорія і технології розвитку креативності (1 кредит ECTS 30 годин)					
1	Креативність. Креативна діяльність учнів початкових класі у навчально-виховному-процесі.	8	2	2	4
2	Технології та методи розвитку креативності. Інтерактивні додатки для розвитку креативності.	10	2	2	6

3	Особливості організації уроку з елементами креативності.	12	2	2	8
Загальна кількість годин модуля 1		30	6	6	18
Модуль 2. Технології організації дистанційного навчання в початковій школі. (1 кредит ECTS 30 годин)					
1	Синхронна і асинхронна моделі організації дистанційного навчання в початковій школі. Змішана форма організації навчання. Цифрові інструменти для проведення синхронного та асинхронного навчання.	8	2	2	4
2	Особливості організації дистанційного навчання в початкових класах.	10	2	2	6
3	Організація та проведення онлайн уроків. Онлайн урок – сучасна форма навчання. П'ять типів онлайн-уроків. Планування уроків у Google таблицях	12	2	2	8
Загальна кількість годин модуля 2		30	6	6	18
Модуль 3. STEAM-технологія в освітньому процесі початкової школи (1 кредит ECTS 30 годин)					
1	STEM – освіта , як педагогічна технологія.	8	2	2	4
2	Сучасні освітні технології у викладанні природничих предметів в ЗСО	10	2	2	6
3	STEAM-проект. Методика організації в початковій школі.	12	2	2	8
Загальна кількість годин модуля 3		30	30	6	6
Модуль 4. Технології розвитку емоційного інтелекту учнів початкових класів (1 кредит ECTS 30 годин)					
1	Емоційний інтелект: що це і для чого це потрібно.	8	2	2	4
2	Складові емоційного інтелекту та їх характеристика.	10	2	2	6
3	Форми та методи розвитку емоційного інтелекту учнів початкових класів.	12	2	2	8
Загальна кількість годин модуля 4		30	30	30	6
Модуль 5. Дизайн-мислення: вирішуємо проблеми креативно(1 кредит ECTS 30 годин)					
1	Технологія дизайн-мислення: сутність, етапи	8	2	2	4
2	Методи дизайн-мислення для вирішення проблем.	10	2	2	6
3	Організація сесії з дизайн-мислення в освітньому процесі школи.	12	2	2	8
Загальна кількість годин модуля 5		30	30	30	6
Загальна кількість годин освітньої програми		150			

Форма атестації

Атестація проводиться у формі складання (написання) курсової роботи або проєкту, по завершенню курсів видається документ встановленого зразка (сертифікат) про підвищення кваліфікації.

ОРІЄНТОВНА ТЕМАТИКА ІНДИВІДУАЛЬНИХ ТВОРЧИХ РОБІТ

Модуль 1. Теорія і технології розвитку креативності

1. Розвиток креативності на уроках трудового навчання в початковій школі.
2. Розвиток креативності на уроках розвитку мовлення в початковій школі.
3. Використання додатку Brainsparker , як засобу розвитку креативності учнів початкових класів.
4. Впровадження ТРВЗ-технології на уроках трудового навчання в початковій школі.
5. Впровадження ТРВЗ-технології на уроках розвитку мовлення в початковій школі.
6. *Написання творчої роботи або проєкту відповідно погодженої тематики з керівником (викладачем) курсу.*

Модуль 2. Технології організації дистанційного навчання в початковій школі.

1. Kahoot - онлайн-сервіс для створення вікторин, дидактичних ігор і тестів.
 - описати технологію роботи з сервісом.
 - запропонувати завдання, які розроблені для учнів початкових класів на прикладі одного з уроків.
 - Розробити конспект уроку з завданнями, які розроблені в онлайн-сервісі Kahoot
2. Flashcard Machine –сервіс для створення онлайн карток для групової та парної роботи.
 - описати технологію роботи з сервісом.
 - запропонувати завдання, які розроблені для учнів початкових класів на прикладі одного з уроків.
 - розробити конспект уроку з завданнями, які розроблені в онлайн-сервісі Flashcard Machine
3. Робота з інтерактивними додатками для створення ребусів та кросвордів (обрати самостійно)
 - описати технологію роботи з сервісом.
 - запропонувати завдання, які розроблені для учнів початкових класів на прикладі одного з уроків.
 - розробити конспект уроку з завданнями, які розроблені в онлайн-сервісі
4. *Написання творчої роботи або проєкту відповідно погодженої тематики з керівником (викладачем) курсу.*

Модуль 3. STEAM-технологія в освітньому процесі початкової школи

1. Організація STEAM-проєкту в початковій школі.
2. Реалізація концепції STEAM-освіти у позаурочній діяльності молодших школярів
3. Упровадження елементів STEM-освіти на уроках математики з метою реалізації наскрізних ліній навчальної програми.
4. STEAM-освіта як засіб розвитку експериментально-дослідницьких умінь учнів початкових класів.
5. *Написання творчої роботи або проєкту відповідно погодженої тематики з керівником (викладачем) курсу.*

Модуль 4. Технології розвитку емоційного інтелекту учнів початкових класів

1. Ігровий тренінг, як засіб розвитку емоційного інтелекту молодших школярів
2. Методика розвитку самосвідомості, як компоненту емоційного інтелекту.
3. Методика розвитку емпатії для власної ідентифікації.
4. Комунікабельність – уміння знаходити компроміси.
5. *Написання творчої роботи або проєкту відповідно погодженої тематики з керівником (викладачем) курсу.*

Модуль 5. Дизайн-мислення: вирішуємо проблеми креативно

Пропоную для поетапного розв'язання за технологією дизайн-мислення такі проблеми:

1. Як залучити батьків до співпраці в онлайн-світі.
2. Як створити спільноту класу
3. Що слід зробити, щоб дітям подобалось у школі
4. Як роззявами проблему поганого харчування у школі.

Як працювати з проблемою:

1. Кожний етап опрацьовується з використанням методів дизайн-мислення, які фіксуються (схеми, таблиці)

Етап «емпатія». Карта стейкхолдерів. Глибинне інтерв'ю

Етап «Фокусування». Карта емпатії. Карта « шлях користувача» / Customer Journey Map (CJM)

Етап «Генерація ідей» Мозковий штурм.

Етап «вибір ідей». Діаграма Вена. Шаблон «Оценка ідей».

Етап «прототипування». Паперове, LEGO-прототипування, прототипування досвіду.

Етап «тестування». Рекомендації до вирішення проблеми.

Рекомендована література

1. Андреев, В.И. Педагогика. Учебный курс для творческого саморазвития / В.И. Андреев. – Казань: Центр инновационных технологий, 2012. – 608 с
2. Боно, Эдвард де. Латеральное мышление / Боно; [пер. с англ. П.А.Самсонов]. – Мн. : ООО "Попурри", 2005. – 384 с.
3. Боно, Эдвард де. Серьезное творческое мышление / Э.Боно; [пер. с англ. Д.Я.Онацкая]. – Мн. : ООО "Попурри", 2005. – 416 с.
4. Боно, Эдвард де. Учите своего ребенка мыслить / Э.Боно; [пер. с англ.]. – Мн. : ООО "ПОПУРРИ", 2005. – 432 с.
5. Боно, Эдвард де. Шесть медалей оценки / Э.Боно; [пер. с англ. Е.А.Самсонов]. – Мн. : "Попурри", 2006. – 160 с.
6. Боно, Эдвард де. Шесть пар обуви образа действия / Э. Боно; [пер. с англ. П.А.Самсонов]. – Мн. : ООО "Попурри", 2003. – 208 с.
7. Боно, Эдвард де. Шесть шляп мышления [текст] / Э.Боно; [пер. с англ.]. – Мн.: "Попурри", 2006. – 208 с.
8. Дорфман Л.Я. Уровни и типы креативности: анализ современных психологических концепций /Л.Я. Дорфман // Психологический журнал. – 2015. – Том 36. – №1. – С. 81-90.
1. Келли Т. Креативная уверенность. Как высвободить свои творческие силы. / Т. Келли, Д. Келли. – Москва: Азбука, 2015. – 288 с.
9. Кен Робинсон. Школа будущего. Как вырастить талантливого ребенка / пер.с англ. О. Медведь / – М.: Манн, Иванов и Фербер, 2016. – 368.
10. Кичук Н. В. От творчества учителя к творчеству ученика. / Н.В. Кичук – Измаил, 1992. – 96 с.
11. Моляко В.А. Творческая конструкторология (пролегомены) / Валентин Олексійович Моляко. – К.: "Освіта України", 2007. – 388 с.
12. Пономарев, Я.А. Психология творчества / Я.И. Пономарев. – М.: Наука, 1976. – 303 с.
13. Селевко, Г.К. Энциклопедия образотворчих технологий [Текст] : В 2 т. Т.1. / Г. К. Селевко. – М. : НИИ школьных технологий, 2006. – 816 с. – 816с. – с.46 - 55.
14. Сисоєва С.О. Основи педагогічної творчості вчителя: Навч. посібник. / С.О. Сисоєва – К.: ІСДОУ. – 1994. – 112 с.
15. Туник Е.Е. Диагностика креативности. Тест Е. Торренса. Адаптированный вариант / Е.Е.Туник. – СПб.: Речь, 2006. – 176 с.

16. Шрагіна Л. Технологія розвитку креативності / Лариса Шрагіна. – Київ: Шкільний світ, 2010. – 160 с.
17. Аман І.С., Литвиненко О.В. Інтернет-сервіси в освітньому просторі[методичний посібник]. / І.С. Аман, О.В. Литвиненко. – Кіровоград : КЗ «Кіровоградський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені Василя Сухомлинського», 2016. – 88 с.
18. Аман І.С., Литвиненко О.В. Інтернет-сервіси в освітньому просторі. Випуск 2: методичний посібник / І.С. Аман, О.В. Литвиненко. – Кропивницький: КЗ «Кіровоградський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені Василя Сухомлинського», 2017. – 60 с.
19. Аман І.С., Литвиненко О.В. Інтернет-сервіси в освітньому просторі. Випуск 3: [методичний посібник] / І.С. Аман, О.В. Литвиненко. – Кропивницький: КЗ «КОІППО імені Василя Сухомлинського», 2018. – 76 с.
20. Дистанційне навчання: виклики, результати та перспективи. Порадник. З досвіду роботи освітян міста Києва : навч.-метод. посіб. / Упоряд.: Воротникова І.П., Чайковська Н.В. — К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2020. – 456 с.
21. Кропивницький: КЗ «Кіровоградський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені Василя Сухомлинського», 2017. – 60 с.
22. Кропивницький: КЗ «Кіровоградський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти імені Василя Сухомлинського», 2017. – 60 с.
23. Кухаренко В.М., Бондаренко В.В. Екстрене дистанційне навчання в Україні: Монографія / За ред. В.М. Кухаренка, В.В. Бондаренка – Харків.: Вид-во КП «Міська друкарня», 2020. – 409 с.
24. Лотоцька А. Організація дистанційного навчання. Методичні рекомендації. / А. Лотоцька, О. Пасічник. – Київ: Травень, 2020. – 70
25. Сходінками творчості. Методика ТРВЗ в початковій школі / Автори-упорядники: О. В. Лесіна, В. П. Телячук. — Х.: Вид. група «Основа»: «Тріада+», 2007. — 112 с. — (Серія «Педагогічні інновації. Майстерня»)
26. Дистанційне навчання як сучасна освітня технологія [Електронний ресурс] : матеріали міжвузівського вебінару (м. Вінниця, 31 березня 2017 р.) / відп. ред. Л.Б.Ліщинська. – Вінниця : ВТЕІ КНТЕУ, 2017. – 102 с